

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych działającego
w ramach Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 maja 2018 r.

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” w Warszawie, sala „A”.

Posiedzeniu przewodniczył: Jan Klimek ZRP

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Zespołu, zaproszeni goście oraz Marcin Zieleniecki Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Piotr Nowak Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów; Paweł Borys Prezes Polskiego Funduszu Rozwoju.

Przyjęty porządek obrad:

1. Zakończenie prac dot. projektu ustawy o pracowniczych planach kapitałowych.
2. Sprawy różne.

Przyjęto protokół z posiedzenia zespołu z dnia 5 kwietnia 2018 r.

Piotr Nowak Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów poinformował, że Ministerstwo Finansów skierowało do członków Zespołu nowy projekt ustawy o pracowniczych planach kapitałowych, w jego ocenie jest to projekt, który uzyskał szeroki konsensus, celem jest budowa lepszych emerytur dla nas wszystkich.

Paweł Borys Prezes Polskiego Funduszu Rozwoju powiedział, że projekt ustawy o pracowniczych planach kapitałowych jest efektem naszych wcześniejszych spotkań, konsultacji. Chcieliby w maksymalnym stopniu stworzyć projekt, który uzyska akceptację partnerów społecznych, ponieważ uważają, że przy ich zaangażowaniu ten program zakończy się sukcesem. Następnie podsumował najważniejsze zmiany. Zaproponował aby na

posiedzeniu uzgodnić próg dochodowy, poniżej którego osoby będą mogły wносить składki w wysokości 0,5% zamiast 2% .

Projekt ustawy o PPK stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Łukasz Kozłowski Pracodawcy RP powiedział, że widzi dużą otwartość autorów projektu na wysłuchanie i uwzględnienie uwag, które były zgłaszane. Odnosząc się do możliwości, aby osoby poniżej określonego progu dochodowego miały możliwość wnoszenia składki finansowanej przez siebie w wysokości 0,5% zamiast 2% powiedział, że jest to wyjątek od pewnej generalnej zasady choć można go uznać za uzasadniony. Nawiązał do najnowszych danych dot. budżetów gospodarstw domowych. Poziom progu dochodowego powinien być tak ustalony, aby obejmował pierwszy kwintyl dochodowy w sytuacji, gdy drugi kwintyl dochodowy ma większe możliwości uczestniczenia w takich właśnie formach systematycznego oszczędzania na przyszłość, więc poziom około 110% minimalnego wynagrodzenia, mógłby być rozsądnym kompromisem. Dodał o kwestiach, które nie były uwzględnione w projekcie tzn. preferencje podatkowe i kary umowne. Jednak jako organizacja są w stanie poprzeć promowane zmiany.

Bogdan Grzybowski OPZZ powiedział, że projekt już na samym wstępie był oceniany przez organizacje członkowskie OPZZ jako element systemu emerytalnego. Związki zawodowe stoją przed olbrzymim zadaniem wytłumaczenia ludziom pracy, że ten projekt nie wchodzi do systemu emerytalnego, ponieważ celem programu jest systematyczne gromadzenie oszczędności i wypłata po osiągnięciu 60 roku życia. Następnie wskazał na uwagi zgłaszane przez OPZZ, które ostatecznie zostały uwzględnione. Dodatkowo odniósł się do nieuwzględnionych w projekcie uwag dot. kwestii podatkowych. Proponuje określenie progu dochodowego na poziomie 115% minimalnego wynagrodzenia. Podsumowując wskazał, że PPK będą specjalnie chronione, w ostatecznej wersji znalazł się zapis mówiący, że środki na nich gromadzone będą stanowiły własność prywatną, że obok funduszy inwestycyjnych takie plany będą mogły tworzyć także powszechne towarzystwa emerytalne oraz firmy ubezpieczeniowe. Jednak firmy ubezpieczeniowe już dzisiaj sygnalizują, że formalnie będą mogli oferować PPK, ale w praktyce poprzez funkcjonujący podatek od aktywów (podatek bankowy) nie będzie to biznesowo możliwe. Wskazał na ewentualną możliwość zwolnienia ubezpieczycieli z podatku w produktach PPK i nowych IKE, IKZE, PPE i zapewnienie wszystkim podmiotom uprawnionym do oferowania produktów emerytalnych takich samych

warunków. Jednocześnie dodał, że obecny system zdefiniowanej składki, perspektywa ludzi młodych i ich niska prognozowana stopa zastąpienia wydaje się, że powinna być złagodzona przez dodatkowe zaplanowane gromadzenie oszczędności z przeznaczeniem na wypłatę. Dodatkowo pozostaje ważny element edukacyjny, wytłumaczenia pracownikom wszystkich elementów związanych z programem.

Henryk Nakoneczny NSZZ „Solidarność” zapytał M. Zielenieckiego w związku z wypowiedzią P. Nowaka jaki związek ma uczestnictwo w programie PPK z lepszą emeryturą.

Marcin Zieleniecki Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nawiązał do systemu emerytalnego. Odwołał się do definicji, która została określona w projekcie. Dodał, że PPK nie jest elementem systemu zabezpieczenia społecznego, jest to system, który ma zapewnić zwiększenie dochodu rozporządzalnego po osiągnięciu 60 roku życia.

H. Nakoneczny powiedział, że celowo zadał to pytanie i podkreślił, że należy edukować ludzi i wskazywać, że PPK nie jest elementem systemu zabezpieczenia społecznego. Następnie wskazał, że istotne elementy dot. zgłoszonych uwag przez NSZZ „Solidarność” zostały uwzględnione. Odniósł się do uwag dot. domniemanego uczestnictwa i kar dla pracodawców. Wskazał, że pozostaje element dyskryminacji osób, które będą chciały zrezygnować z uczestnictwa w programie. Niezbędne są zapisy antydyskryminacyjne. Wyraził oczekiwanie, że art. 1 projektu ustawy ulegnie zmianie. Wysokość która, powinna zwalniać z domniemanego uczestnictwa powinna być poprzedzona analizą, nie tylko dochodów gospodarstw domowych, ale także rosnącego zadłużenia gospodarstw domowych. Prosił o przekazanie odpowiednich analiz z określeniem źródeł pochodzenia. Zaproponował określenie progu dochodowego na poziomie 120% minimalnego wynagrodzenia. Jednocześnie zwrócił uwagę, że należy odnieść się do całego systemu emerytalnego, wprowadzając PPK. W tym samym czasie wprowadza się zmniejszenie wys. składki dla grupy, która dysponuje największą nadwyżką dochodu rozporządzalnego nad kosztami rodziny, dot. osób które prowadzą działalność gospodarczą. Z badań Instytutu Badań Strukturalnych wynika, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą z systemu pobierają trzy razy więcej niż wynoszą składki. Podsumowując, świadczenia emerytalne tej kategorii gospodarstw domowych, są w o wiele gorszym stanie niż zabezpieczenie dochodów rodzin pracowniczych. Dodatkowo powiedział, że konieczne są zmiany w systemie ubezpieczeń społecznych, zrównujące proporcje

wpłacanych świadczeń pomiędzy zatrudnionym na umowę o pracę, na podst. umów cywilnoprawnych i prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą.

Wojciech Nagel NCC powiedział, że największy sukces to wpisanie ustawowej gwarancji własności aktywów zgromadzonych w PPK na rzecz uczestnika. Kluczową sprawą dla sukcesu programu będzie poziom uczestnictwa. Wejście w życie ustawy o trzydziestokrotności spowoduje, że PPK na wstępie byłaby znacząco osłabiona. BCC zrobiło ankietę wśród pracodawców z której wynikało, że poziom uczestnictwa wśród średnich firm, wynosił w przedziale 20-50%. Następnie wskazał, że dwa najbardziej wartościowe parametry statystyczne to odchylenie standardowe i mediana. Z punktu widzenia naszej dyskusji mediana jest tutaj najbardziej interesująca, na listopada 2017 r. mediana wynagrodzeń w Polsce wyniosła 2512 zł netto. Jednocześnie odniósł się do edukacji dot. programu, która powinna trwać około 2-4 lat w zależności od harmonogramu realizacji ustawy. Zaproponował, aby korytarz zgłaszania uwag był wydłużony do 10 czerwca. Odniósł się także do możliwości zorganizowania kolejnego posiedzenia Zespołu w tej sprawie.

Waldemar Lutkowski FZZ wskazał, że szereg uwag zgłoszonych przez FZZ zostało wprowadzonych do projektu ustawy. W sprawie art. 7 (umowa o zarządzanie PPK) wrócił się o dookreślenie porozumienia, które jest zawierane pomiędzy pomiotem zatrudniającym a zakładową organizacją zakładową. Zapytał, czy nie należałoby, dokonać podziału w zamian za 0,5-2% np. zaproponował przedział od 0,5 do 1%; 1-1,5%; 1,5-2%, szczególnie byłoby to istotne z perspektywy osób, które będą podejmowały decyzję dot. uczestnictwa w programie. Jednocześnie wskazał, że dzisiaj nie ma żadnego regulatora ustawowego, który kształtuje wzrost wynagrodzeń, pracodawcy mogą chcieć kształtować wpłatę na konto uczestnika jako zamiennik wzrostu wynagrodzeń. Zwrócił uwagę, że w projekcie ustawy brak jest uregulowania dot. art. 23¹ Kodeksu pracy w związku z art. 174¹ Kodeksu pracy. Jednocześnie wskazał uwagi FZZ, które nie były uwzględnione w tym art. 93 projektu ustawy o PPK. Następnie zapytał dlaczego pracownik według projektowanej ustawy dopiero po ponad dwóch latach otrzyma informację o zgromadzonych środkach w ramach PPK. Dodał o wykorzystaniu środków z Funduszu Pracy w ramach PPK.

Przemysław Gawlik BCC odniósł się do art. 13 projektowanej ustawy. W kontekście zawężenia możliwości użycia PPE jako wehikułu do uniknięcia PPK(nie ma takiej intencji w większości grup pracodawców), zapytał czy daty objęcia kolejnych transz pracodawców są

datami granicznymi do których zarejestrowany program emerytalny i co najmniej raz oskładkowany będzie zwalniał z prowadzenia PPK czy też mamy na myśli datę wejścia ustawy, która jest jeszcze nieznaną. Odniósł się także do kwestii automatycznego zapisu.

Robert Lisicki Konfederacja Lewiatan powiedział, że szereg zmian idzie w dobrym kierunku, ale jako organizacja są w trakcie konsultacji nowego projektu dot. PPK.

Grzegorz Prądyński ekspert BCC nawiązał do sytuacji ubezpieczycieli w kontekście projektu ustawy o PPK. Ubezpieczyciele powinni być ważnym elementem systemu edukacyjnego, zapewniając powszechność programu, są w kontakcie ze wszystkimi pracodawcami, oferują ubezpieczenia zdrowotne dla pracowników, grupowe ubezpieczenia na życie, chronią majątek przedsiębiorców, mają z nimi stały kontakt.

B. Grzybowski powiedział, że obecnie trwa spór zbiorowy w ZUS, jednym z elementów sporu jest to, że związki zawodowe twierdzą, że na pracowników pracodawca (ustawodawca) nakłada coraz większe obowiązki nie rekompensując większego wysiłku. W myśl art. 11 projektu ustawy ZUS będzie miał dodatkowe obowiązki względem PFR, zapytał czy będzie to odpłatne i zrekompensowane ZUS. Dodatkowo zapytał, czy na wzór brytyjski jest rozważane powołanie specjalnej instytucji o kompetencjach kontrolnych i edukacyjnych.

H. Nakonieczny powiedział, że polski system ubezpieczeń społecznych jest determinantem całej gospodarki. Zwrócił się z pytaniem do strony pracodawców o uzasadnienie, dlaczego osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą z systemu pobierają trzy razy więcej niż wnoszą składki.

Dorota Dula ekspert BCC poprosiła o przywrócenie w art. 8 projektowanej ustawy terminów jakie wystąpiły w pierwotnej wersji projektu, aby strona związkowa i pracodawców miała 90 dniowy termin na podpisanie umowy a nie 10.

Ł. Kozłowski powiedział, że z analizy Instytutu Badań Strukturalnych wynika, że pracodawcy pobierają z systemu ubezpieczeń społecznych trzykrotnie większe świadczenia niż wpłacają składki. Analiza swoim zakresem obejmuje najpóźniej rok 2016 i źródłem tej sytuacji są świadczenia wypłacane z funduszu chorobowego co wynikało z nadużyć z korzystania z tego funduszu. Podkreślił, że temat wymaga dyskusji dot. całego systemu ubezpieczeń społecznych.

W. Nagel powiedział, że przy okazji kolejnego przeglądu emerytalnego należy poddać pod dyskusję wszystkie elementy systemu ubezpieczeń społecznych, nawet te które do tej pory były tematem tabu.

Marek Kowalski Pracodawcy RP powiedział, że większość kwestii zostało dzisiaj wyjaśnionych i dobrze by było je zakończyć przyjęciem wspólnego stanowiska.

P. Borys powiedział, że projekt, uzasadnienie i OSR będzie doprecyzowany, dane o których wspomniał H. Nakonieczny zostaną zweryfikowane. Dane, które były wcześniej przytoczone zostały pozyskane przez ZUS i dotyczyły 2015 r. Zaproponował uzgodnienie wysokości wynagrodzenia dla osób o niższych dochodach. PFR będzie pełnił główną rolę dot. kampanii promocyjnej i informacyjnej. Dodatkowo powiedział o przepisach antydyskryminacyjnych i dwuletniej ewaluacji przepisów.

Strona społeczna wspólnie ze stroną rządową uzgodnili, że w projektowanych przepisach należy uwzględnić zasadę, zgodnie z którą wpłata podstawowa, finansowana przez uczestnika PPK, może wynosić nie mniej niż 0,5% wynagrodzenia, jeżeli jego wynagrodzenie osiągane z różnych źródeł nie przekracza 120% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Jednocześnie uzgodniono, że Ł. Kozłowski oraz B. Grzybowski przygotowują projekt stanowiska partnerów społecznych w sprawie ustawy o pracowniczych planach kapitałowych, który następnie zostanie poddany pod głosowanie drogą obiegową.

Ad.2

H. Nakonieczny zwrócił się z prośbą, aby projekt zmian ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu obniżenia składek na ubezpieczenia społeczne osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą na mniejszą skalę (UD238) został skonsultowany w ramach Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych RDS.

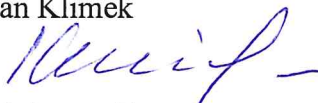
J. Klimek powiedział, że w tej sprawie zostanie skierowane pismo do Przewodniczącej RDS z prośbą o skierowanie projektu do rozpatrzenia przez Zespół ds. ubezpieczeń społecznych RDS.

W. Nagel zaproponował, aby wybrać dwa, trzy tematy poruszone na tym posiedzeniu, które zostaną rozpatrzone przez Zespół po wakacjach.

J. Klimek zgodził się z powyższym wnioskiem.

Wobec wyczerpania tematu będącego przedmiotem obrad posiedzenia **Przewodniczący Jan Klimek** zamknął posiedzenie Zespołu

Jan Klimek

Przewodniczący Zespołu

*Sporządziła
Magdalena Gryciuk
Biuro Rady Dialogu Społecznego*

